

"Arabieren hebben toch altijd van die balkjes voor hun ogen?"

Een korte impressie van de training 'Omgaan met polarisatie en wij-zij-denken in de klas' van Roos Scholten.

Twintig docenten in spe zitten in een kring en luisteren aandachtig naar de introductie van trainer Marianne. De ramen staan wagenwijd open en laten frisse lucht en een waterige ochtendzon naar binnen. De komende drie en een half uur staan in het teken van het voeren van gesprekken over gevoelige of gepolariseerde onderwerpen in de klas. Dit gebeurt aan de hand van voorbeelden uit de groep, theorie over gespreksvoering en de dynamiek achter radicalisering van meningen.

"Waar ben je wel eens van geschrokken in de klas?" Verschillende studenten hun hand op. "Een leerling maakte de opmerking: Arabieren hebben toch altijd van die balkjes voor hun ogen?" "In mijn klas zei laatst iemand: Doe eens niet zo homo!" "Bij mij was er een leerling die telkens terugkwam met de opmerking dat homoseksualiteit onnatuurlijk is."

"In mijn klas zei laatst iemand: Doe eens niet zo homo!"

Deze en andere praktijkvoorbeelden zijn goed oefenmateriaal. "Doe eens niet zo homo!" zegt de trainingsacteur terloops en provocatief naar één van de deelnemers. "Meneer!" roept deze deelnemer op zijn beurt naar de student die de docent speelt in het rollenspel. Docent: "Nu is het klaar, ik vind die opmerking niet kunnen! We vallen hier in de klas niemand aan én er wordt niet gescholden met het woord homo." "Ja, maar hij dóet toch ook homo-achtig?" Met die opmerking verplaatst de trainingsacteur handig de aandacht naar degene die ze aanvalt en ze zet daarmee de docent in een lastige positie. "Time out!" We analyseren gezamenlijk de situatie en iedereen krijgt de mogelijkheid om verschillende reactietechnieken en -stijlen uit te proberen. Wat past bij jou en zorgt tegelijkertijd voor een veilige sfeer in de klas? Dat is iets wat je niet vaak in een veilige sfeer én onder begeleiding kunt uitproberen.

Na afloop van de training spreek ik met twee van de deelnemers. "Ik vond het super interessant, maar ik voelde me wel wat geconfronteerd toen ik daar zelf ging staan. Het is echt moeilijk!" De tweede deelnemer: "Echt? Ik vond het juist leuk dat ik met jullie kon oefenen en dat ik verschillende dingen gewoon kon uitproberen. En natuurlijk leuk om te zien hoe anderen reageren."

"Ik beseft me na vandaag ook extra dat ik wel iets móet doen met dit soort situaties, omdat het anders heel onveilig wordt in de klas."

"Is er iets wat jullie meteen gaan inzetten na de training?" De eerste deelnemer reageert: "De praktische werkvormen die we aan het einde van de training meekregen vond ik behulpzaam." De andere deelnemer: "Ik heb vooral een beter idee gekregen wat ik zou kunnen doen als er opmerkingen in de klas worden gemaakt. Ik beseft me na vandaag ook extra dat ik wel iets moet doen met dit soort situaties, omdat het anders heel onveilig wordt in de klas."

Voordat de twee studenten naar hun volgende les moeten, heb ik nog tijd voor één korte vraag: "Heb je het gevoel dat je meer vertrouwen hebt gekregen om op te treden in moeilijke en onveilige situaties in de klas?" Hierop reageert één student direct: "Ik denk vooral dat ik me nooit zo beseftte dat er zoveel te leren is aan technieken. Verder neem ik mee dat je het gedrag van leerlingen niet direct moet veroordelen, maar dat het juist behulpzaam is om te onderzoeken welke gevoelens daar onder zitten."

De training 'Omgaan met polarisatie en wij-zij-denken' is geschikt voor studenten van lerarenopleidingen en voor docenten die werkzaam zijn binnen het VO en MBO. Benieuwd? Vul ons [contactformulier](#) in, dan nemen we contact met je op.